

Kulatý stůl na téma „Firemní zařízení péče o děti – jak přispět ke sladování osobního a pracovního života“

Tisková zpráva:

1. Kulatý stůl – základní informace

2. Jak může stát pomoci firmám, které se rozhodnou založit firemní zařízení péče o malé děti?

3. Rozhovor s Ninou Bosničovou o průběhu a závěrech Kulatého stolu

4. Gender Studies

1. Kulatý stůl – základní informace:

V minulém týdnu se v prostorách Českého centra Praha (Rytířská ulice 31) konal kulatý stůl pod záštitou ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ondřeje Lišky, který se akce i osobně zúčastnil.

Kulatý stůl proběhl v rámci projektu „Fit pro změnu: flexibilita a genderová rovnost na trhu práce.“

Projekt finančně podpořila Evropská komise v rámci plánu D.

Cíl:

Kulatého stolu se zúčastnili zástupci/ zástupkyně firem, státu a neziskového sektoru, aby z různých pohledů společně analyzovali téma firemních zařízení péče o děti a hledali možné společné kroky.

Tento projekt je financován Zastoupením Evropské komise v ČR.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

V dnešní době, kdy je nedostatek zařízení péče o děti, zaměstnavatelé mají zájem o rychlejší návrat žen na trh práce a zvažují zřizování firemních školek a jeslí, jde o kroky zvláště naléhavé, které si žádají koncepční řešení.

"Z diskuze s přítomnými zaměstnavateli vyplynulo, že firmy mají zájem podpořit sladění osobního a pracovního života svých zaměstnaných. Firmy se zajímají převážně o dřívější návrat zaměstnankyň z mateřské či rodičovské dovolené. Tomu by nejlépe napomohl dostatek zařízení péče o děti do tří let v kombinaci s možností práce na částečný úvazek. Založení vlastního zařízení péče o děti považují firmy za velmi nákladné a komplikované. Na druhou stranu by rády spolupracovali s dalšími firmami a veřejnými zařízeními péče o děti v okolí."

Alexandra Jachanová Doleželová, projektová manažerka Gender Studies

2. Potřebná pomoc státu

Jak může stát pomoci firmám, které chtějí založit vlastní zařízení péče o děti?

- ▶ **Zavedením daňových úlev pro firmy, které se k tomuto kroku odhodlají.**
- ▶ **Úpravou současné legislativy**, která se zřizování firemních školek týká, hlavně pak hygienické vyhlášky, ale například i definicí zřizovatele, kterým by se do budoucna mohl stát partnerský subjekt stát-firma a podobně.
- ▶ Dále by bylo rozumné, **kdyby stát podporoval daňovými úlevami též firemní jesle**, protože právě péče o děti do tří let je v ČR v současné době nejvíce podhodnocena. V celé republice je pouze 45 jeslí, jejichž počet se stále snižuje. Navíc firmy často jeví zájem právě o péči o děti mladších než tříletých, protože potřebují, aby se zaměstnanci-rodiče vraceli do práce co nejdříve.
- ▶ Bylo by také vhodné **upravit legislativu směrem ke zjednodušení a umožnění spolupráce městských zařízení péče o děti a firem**, popřípadě dalších subjektů. Aby firmy mohly využívat know how již existujících zařízení. Často jsou mateřské školky oslovovány firmami ke spolupráci, je jim nabízeno zafinancování rozšíření kapacity, ale firmy mají zájem o určitý počet míst pouze pro děti svých zaměstnanců. Školky však tato místa nemohou firmě blokovat z legislativních důvodů, takže k celkovému nárůstu počtu míst v zařízeních péče o děti nedochází.

Tento projekt je financován Zastoupením Evropské komise v ČR.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

► Dále doporučujeme neodebírat rodičovský příspěvek při umístění dětí do jeslí či mateřských školek nad stanovený limit, je to opatření, které je pro rodiče, kteří usilují o rychlejší návrat na trh práce, velmi demotivující. Bude se týkat i firemních zařízení péče o děti. Není zcela zřetelné, proč se toto opatření týká pouze rodičů umísťujících děti do jeslí či mateřských školek a proč se netýká jiných způsobů péče o děti nerodičovskou osobou – například hlídacích agentur atd.

3. Rozhovor s Ninou Bosničovou, projektovou manažerkou Gender Studies, o.p.s. o průběhu Kulatého stolu

❖ U jednoho stolu se sešly tři velmi různorodé skupiny – v čem vidíte přínos tohoto setkání?

Zorganizováním kulatého stolu jsme se snažili zapojit do otevřeného dialogu zástupce a zástupkyně tří klíčových hráčů v oblasti problematiky firemních zařízení péče o děti a sladování osobního a pracovního života. Každý z těchto tří skupin má potenciál existenci a fungování těchto zařízení výrazně podpořit.

Otázka firemních školek je v současné době v České republice velmi aktuální a my jsme chtěli, aby u kulatého stolu došlo k analýze tohoto problému z úhlu pohledu firem, státu a neziskových organizací. Přišlo nám nesmírně důležité vytvořit společný dialog tří partnerů, kteří se ke škodě věci, příliš často do dialogu nedostanou, i když by to pro všechny tři strany bylo nesmírně přínosné.

Je zajímavé, že podnět k tomuto setkání vzešel ze strany zaměstnavatelů.

❖ Firmy, které se kulatého stolu prostřednictvím svých zástupců / zástupkyň zúčastnily, mají zkušenosti se zakládáním firemních školek?

Všechny zvažovaly zřízení firemní školky a v této oblasti se vzdělávaly, ale nakonec k vlastní realizaci tohoto kroku u nich nedošlo. Prioritou je pro ně v současnosti např. flexibilní pracovní doba a podpora rodičů formou benefitů.

❖ S čím se tyto firmy nejčastěji potýkaly?

Největší překážkou je vysoká finanční nákladnost programu firemní školky, absence daňových úlev pro firmy, které si školku zřídí, dále pak přísné hygienické normy související se založením a provozem těchto zařízení.

Tento projekt je financován Zastoupením Evropské komise v ČR.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Někdy je to malý zájem samotných zaměstnanců / zaměstnankyň o tento benefit a v neposlední řadě i přesvědčení firem, že zakládat školky není jejich úkolem, ale spíše úkolem státu.

Některé firmy, které mají pobočky po celém území ČR, navíc čelí riziku, že budou těmito pobočkami obviněny z diskriminace v případě, že by firemní školku zřídily například jen v centrále.

Vyvstává také otázka standardu kvality – není jasné, zda by firemní školky dokázaly vytvořit a udržet takový standard kvality jako školky obecné, které jsou na činnost péče o děti dlouhodobě profesionálně zacílené. U zařízení veřejných jde například, krom jiného, i o významný vzdělávací moment, který firemními školkami garantovaný není.

❖ **Hovořilo se o zkušenostech zahraničních firem při zakládání těchto zařízení? Případně známe zkušenosti ze zahraničí, kde by stát vycházel těmto firmám vstříc?**

Hovořili jsme příkladně o francouzském Dijonu, kde více firem spolu s městem zřídilo konsorcium a to provozuje školku. Zároveň jsme se shodli na tom, že je v této oblasti potřeba vyhledávat příklady dobré praxe ze zahraničí a ty se pak snažit přizpůsobit českým podmínkám. Je to lepší, než se v této oblasti pokoušet o „objevení Ameriky“.

❖ **Mají rodiče zájem umísťovat své děti ve firemních mateřských školkách?**

Paušální odpověď na tuto otázku neexistuje. Záleží na jednotlivé firmě, její konkrétní demografické situaci a asi i velikosti poplatku, který by od rodičů za umístění dítěte ve školce firma požadovala. Je nesmírně důležité, aby si každá firma udělala podrobný průzkum u svých zaměstnanců/ zaměstnankyň, zda mají o tento typ benefitu zájem. Je nutné ujistit se, že zaměstnanci/ zaměstnankyně důsledně chápou, co si pod pojmem firemní školka představit, protože představy mohou být velmi zkreslené a povrchní. Jeden z výzkumů Gender Studies ukázal, že je jistá skupina zaměstnaných rodičů, kteří preferují umístění dítěte do mateřské školky v místě bydliště a nevidí výhodu v tom, že by denně dopravovali dítě městskou hromadnou dopravou do firemní školky. Na druhé straně jsou rodiče, kteří by pocit z blízkosti dítěte při práci a možnost se s ním v průběhu dne vidět, ocenili.

❖ **Je možné stručně pojmenovat podoby firemních zařízení péče o děti?**

Jde o firemní mateřské školky, firemní jesle, a na jinou péči než tu v denním režimu je možné zřídit i dětský koutek. Dále je možné spolupracovat se soukromou či státní školkou v okolí, přispívat rodičům na babysitting a podobně.

Tento projekt je financován Zastoupením Evropské komise v ČR.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Je potřeba současně upozornit na to, že jen málokdy poskytuje firma stejné benefity všem svým zaměstnaným rodičům. Zpravidla nejlépe se v tomto směru mají ti zaměstnanci a zaměstnankyně, kdy náhrada za ně by byla pro firmu finančně velmi náročná a o které má firma eminentní zájem.

Jak ukázala naše diskuse, všechna řešení poskytnutá ze strany firem by měla být vnímána jako možné obohacující alternativy na podporu sladování rodinného a pracovního života. Z diskuse vyplynulo, že jen těžko mohou fungovat jako úplná náhrada zařízení veřejných.

4. Gender Studies, o.p.s.

Gender Studies se již delší dobu zabývá otázkou sladování osobního a pracovního života, do níž patří i problematika firemních zařízení péče o děti. Firmám poskytujeme informace a konzultace týkající se zřizování a provozu firemních mateřských školek, jeslí a dětských koutků. Pořádáme rovněž Soutěž o nejlepší firmu s rovnými příležitostmi, jejímž prostřednictvím se mj. snažíme zviditelnit ty společnosti, které prostřednictvím různých programů a iniciativ umožňují sladování pracovního a rodinného života, příklady dobré praxe se snažíme dále rozšiřovat a inspirovat jimi další zaměstnavatele.

Gender Studies, o.p.s. je nevládní neziskovou organizací, která slouží především jako informační, konzultační a vzdělávací centrum v otázkách vztahů mužů a žen a jejich postavení ve společnosti. Cílem organizace je shromažďovat a dále zpracovávat a rozšiřovat informace související s tematikou rodů. Prostřednictvím projektů GS aktivně ovlivňuje změny týkající se rovných příležitostí v různých oblastech, jako jsou například trh práce, politická participace žen, informační technologie apod. GS také provozuje knihovnu obsahující množství publikací a materiálů k feminismu, gender studies, právům žen a mužů atp.

Projekt Fit pro změnu: flexibilita a genderová rovnost na trhu práce

Hlavním záměrem projektu je rozvinout a prohloubit vzájemný dialog mladých lidí, žen a vybraných skupin osob v rozhodovacích pozicích o přínosech a dopadech flexicity/flexibilita jako rovnováhy flexibility a jistoty na trhu práce a rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem.

Kontaktní osoby:

Nina Bosničová, projektová manažerka, nina.bosnicova@genderstudies.cz

Linda Sokačová, Gender Studies, ředitelka pro rozvoj a strategické plánování Gender Studies, tel.: 777 910 933; linda.sokacova@genderstudies.cz

Kateřina Dušková, Gender Studies, public affairs, tel.: 774 910 944; katerina.duskova@gmail.com

Pro více informací o všech našich projektech nás, prosím, kontaktujte na výše uvedených telefonních číslech, či emailových adresách. Zdrojem informací pro vás mohou být i webové stránky www.feminismus.cz či www.genderstudies.cz či www.pulnapul.cz

Názory zde prezentované vyjadřují postoje Gender Studies, o.p.s., a proto nemohou být v žádném případě považovány za oficiální postoj Evropského společenství.

Tento projekt je financován Zastoupením Evropské komise v ČR.

**Zastoupení
Evropské komise
v České republice**

